

Tadeusz Sarnowski

Orzecznictwo Sądu Najwyższego

Palestra 17/3(183), 78-80

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO

1.

UCHWAŁA SĄDU NAJWYŻSZEGO z dnia 30 września 1972 r. (III PZP 30/72)

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym zagadnienia prawnego przekazanego przez sąd Wojewódzki dla m. st. Warszawy w Warszawie postanowieniem z dnia 30 maja 1972 r. do rozstrzygnięcia w trybie art. 391 k.p.c.:

- „1. Czy do roszczenia o wypłatę wynagrodzenia dodatkowego przewidzianego w § 6 uchwały nr 400 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1963 r. (M.P. Nr 94, poz. 438) ma zastosowanie art. 473 k.z.?
2. Czy wynagrodzenie to przysługuje radcy prawnemu w wysokości określonej w § 6 ust. 5 cytowanej uchwały, gdy w ciągu danego roku kalendarzowego zostaje on zatrudniony w następnym zakładzie pracy, gdzie otrzymuje wynagrodzenie dodatkowe?
3. Jakie wynagrodzenie należy brać pod uwagę przy wyliczaniu sumy dodatkowego wynagrodzenia w razie znacznej zmiany wysokości wynagrodzenia zasadniczego w ciągu danego roku kalendarzowego?”

udzielił następującej odpowiedzi:

1. Dodatkowe wynagrodzenie radcy prawnego przewidziane w § 6 uchwały nr 400 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1963 r. (M.P. Nr 94, poz. 438) podlega skutkom rocznej prekluzji z mocy art. 473 k.z., jeżeli stało się ono wymagalne przed zakończeniem umowy o pracę, w ramach której radca prawny zastępował zakład pracy w procesie sądowym, w którym przyznano temu zakładowi zwrot kosztów zastępstwa.
2. Dodatkowe wynagrodzenie w zakresie, w jakim stało się wymagalne po zakończeniu wyżej wymienionego stosunku pracy, przysługuje radcy prawnemu niezależnie od tego, czy został on zatrudniony w charakterze radcy prawnego w innym zakładzie pracy i czy pobiera tam także wynagrodzenie; maksymalną wysokość tej dodatkowej należności oblicza się od zasadniczego wynagrodzenia pobieranego przez radcę prawnego przed ustaniem umownego stosunku pracy.

G L O S A

do powyższej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 września 1972 r. III PZP 30/70

Słuszność stanowiska Sądu Najwyższego w powyższej uchwale nie może budzić żadnych wątpliwości.

Radcy prawnemu zatrudnionemu na podstawie umowy o pracę przysługuje, zgodnie z § 6 uchwały nr 400 Rady Ministrów z dnia 10.XII.1969 r., dodatkowe wynagrodzenie: w wysokości 70% zasądzonego przez sąd zasadniczego wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi procesowemu — w procesach sądowych z osobami fizycznymi i z organizacjami nie będącymi organizacjami państwowymi oraz w procesach z powództwa wytoczonego przez zakład pracy korzystający z usług radcy prawnego, a 100% tegoż wynagrodzenia — w procesach wytoczonych przeciwko zakładowi pracy.

W sprawach z powództwa zakładu pracy dodatkowe wynagrodzenie wypłaca się radcy prawnemu w połowie z pierwszej wyegzekwowanej kwoty, pozostałą zaś połowę wypłaca mu się po wyegzekwowaniu połowy należności głównej, a w sprawach z powództwa przeciwko zakładowi pracy dodatkowe wynagrodzenie wypłaca się radcy prawnemu w całości po wyegzekwowaniu kosztów od dłużnika (§ 6 ust. 4 cyt. uchwały nr 400).

Jest rzeczą niewątpliwą, że wymienione wyżej dodatkowe wynagrodzenie wypłacane jest radcy prawnemu na mocy zawartej umowy o pracę, a więc podlega ono skutkom prekluzji przewidzianej w art. 473 k.z., utrzymanym w mocy przez art. XII § 2 pkt 2 przep. wprov. k.c. Zgodnie z art. 473 k.z. pracownicy i pracodawcy nie mogą dochodzić sądownie roszczeń wynikających z umowy o pracę po upływie roku od zakończenia stosunku pracy. Jednakże prekluzja ta — zgodnie z dotychczasowym już orzecznictwem SN — obejmuje tylko roszczenia, które stały się wymagalne przed zakończeniem stosunku pracy, natomiast nie obejmuje roszczeń powstałych lub wymagalnych dopiero po ustaniu umownego stosunku pracy.

Z określonych w przepisie § 6 ust. 4 uchwały nr 400 Rady Ministrów zasad wypłaty wynagrodzenia dodatkowego radcy prawnego wynika, że wymagalność roszczeń z tego tytułu zależna jest od przebiegu i skutków egzekucji. Dopóki więc nie zostaną spełnione warunki wymienione w § 6 ust. 4 cyt. uchwały, dopóty wynagrodzenie nie jest jeszcze wymagalne i dlatego radcy prawnemu nie przysługuje roszczenie o jego wypłatę. A skoro nie ma roszczenia, to nie może biec termin prekluzji z art. 473 k.z.

Radca prawny nie traci również uprawnień do dodatkowego wynagrodzenia przewidzianego w § 6 uchwały nr 400 RM, które stało się wymagalne po rozwiązaniu umowy o pracę i podjęciu zatrudnienia w innym zakładzie pracy, a nawet w razie zaprzestania wykonywania zawodu radcy prawnego.

Jakiegokolwiek ograniczenie uprawnień radcy prawnego z tego tytułu byłoby sprzeczne z przepisami wymienionej uchwały Rady Ministrów, które nie uzależniają wypłaty dodatkowego wynagrodzenia radcy prawnego od zatrudnienia tylko w jednym zakładzie pracy bądź od pozostawiania radcy prawnego w umownym stosunku pracy z pierwotnym zakładem. Radca prawny, zgodnie z § 4 cyt. uchwały, może być jednocześnie zatrudniony w kilku zakładach pracy. Dodatkowe wynagrodzenie radcy prawnego wymienione w § 6 cyt. uchwały jest uzupełnieniem zasadniczego wynagrodzenia i nie traci tego charakteru po rozwiązaniu umowy o pracę.

Sposób obliczania dodatkowego wynagrodzenia radcy prawnego określa § 6 ust. 5 cyt. uchwały. Suma tych wynagrodzeń pobieranych w danym

zakładzie pracy nie może przekraczać w ciągu roku kalendarzowego (łącznie) 3-miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

Podkreślić wreszcie należy, że zakład pracy obowiązany jest udzielić radcy prawnemu w każdym czasie informacji o przebiegu egzekucji i wysokości wyegzekwowania należności. Uprawnienia radcy prawnego w tym zakresie wypływają z obowiązku czuwania nad wszczętym postępowaniem egzekucyjnym (§ 12 zarządzenia nr 62 Prezesa Rady Ministrów z dnia 3.VII.1962 r. w sprawie ogólnych zasad organizacji obsługi prawnej przedsiębiorstw państwowych, zjednoczeń oraz banków — M.P. Nr 57, poz. 270) oraz z tytułu uprawnień przysługujących radcy prawnemu do dodatkowego wynagrodzenia, które staje się wymagalne dopiero po wyegzekwowaniu od dłużników części wierzytelności w wysokości określonej w § 6 ust. 4 uchwały nr 400 RM.

Adw. Tadeusz Sarnowski

2.

UCHWAŁA SKŁADU SIEDMIU SĘDZIÓW

z dnia 12 października 1972 r.

(VI KZP 26/72) *

Sąd, uniewinniając oskarżonego, któremu wyznaczono obrońcę z urzędu (art. 74 k.p.k.), powinien w wyroku zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz właściwego zespołu adwokackiego określoną kwo-

tę pieniężną jako opłatę z tytułu udziału w sprawie tego obrońcy; jeżeli sąd nie określił wysokości tej kwoty, to jej ustalenie następuje w trybie przewidzianym w art. 368 k.p.k.

* Uchwała ta opublikowana jest pod poz. 184 OSNKW z 1972 r., nr 12.